

nerne naturligvis vil bevirke. Men hvis man samtidig sørger for, at Statsbanerne holdes paa Højde med Udviklingen, og der dernæst ogsaa anlægges et passende Antal Privatbaner rundt omkring i Landet, som slutter sig til Statsbanetrafikken, saa mener jeg rigtignok, man kun gør noget godt.

Jeg maa desværre give det ærede Medlem Ret paa eet Punkt. Han fremdrog nogle Eksempler fra den her foreliggende Liste paa Privatbaner, som er foreslaaede, og hvis Eksistensberettigelse han bestred. Jeg vil ikke sige, jeg er enig med ham i det slaaende i alle de Eksempler; han fremdrog, men der er paa denne Fortegnelse forskellige Forslag — jeg skal nærmere komme tilbage til dem, naar man er færdig med Drøftelsen af denne Dagsorden, —, som jeg er enig med ham i ikke er forsvarelige, ikke burde fremmes. Udvalget gaar altsaa videre her, end jeg kan følge det. Men at kritisere Enkeltheder, eventuelt at modsætte sig enkelte af de fremsatte Forslag, det er noget ganske andet end ved en Dagsorden at ville standse Folketingets Arbejde for paa dette Omraade saavel som paa Statsbanerområdet at fremme Udviklingen af vore Trafikmidler for en længere Fremtid.

Hermed skal jeg tillade mig at anbefale ærede Medlemmer at stemme imod den fremsatte Paastand paa Overgang til Dagsordenen.

Lillelund: Det kan ikke nægtes, at det var en kraftig Tale, der blev ført af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss). Det kan heller ikke nægtes, at det var en kraftig Dagsorden, der blev foreslaaet, idet det ærede Medlem foreslog med eet Slag at standse Behandlingen af Privatbanelovforslaget og lade være med i Fremtiden at paabegynde nye Privatbaner og spare de Penge, der udgives dertil. Jeg respekterer altid et klart og kraftigt Standpunkt og er for saa vidt enig med det ærede Medlem, men i hans Syn paa det foreliggende Spørgsmaal er jeg selvfølgelig grunduenig med ham. Det forekommer mig, at det ærede Medlem i højere Grad, end man er vant til at se i denne Sal, ser ensidigt. Det forekommer mig, at han i alt for høj Grad saa paa Byernes, Industriens, Interesser og i alt for høj Grad lagde for Dagen en Mangel paa Forstaaelse af Landbrugets Forhold. Jeg ved, at det ærede Medlem er et saaredygtigt Medlem af dette høje Ting, og jeg ved ogsaa, at han har ualmindelig god Forstand paa Industri og Haandværk. Men

det forekommer mig, at han i sin Tale før, hvor kort den end var, i høj Grad lagde en Mangel paa Evne til at forstaa Landbrugets Forhold for Dagen. Spørgsmaalet er jo ikke, om vi udelukkende skal bygge Statsbaner. Det ærede Medlem ønskede, at vi skal fremme Skibsfarten, men jeg antager — Betænkningen foreligger ikke endnu —, at han ogsaa vil være med til at bygge Statsbaner. Men det ærede Medlem har set sig gal paa Privatbanerne. Den Side af Jernbanevæsenet er han fuldstændig fremmed overfor. Han begrundet blandt andet sin Stilling med de mørke Udsigter, der vil være for Landbruget efter Krigen. Jeg vil haabe, det ærede Medlem i dette Tilfælde ser forkert. Forholdet er heldigvis det, at hverken han eller nogen af os andre ved noget som helst om, hvordan Landbrugets Forhold vil blive efter Krigen. Jeg vil haabe, han ser forkert, thi hvis de Profetier, han fremsatte om Landbrugets Stilling, hvorefter Landet nærmest vilde komme til at ligne en Ørken, naar Krigen er forbi, skulde slaa til, vil det ikke blot blive galt for Landbruget, men saa vil det blive galt for vort Folk som Helhed.

Det ærede Medlem (Foss) lod skinne igennem, at man nok kunde fortsætte med at bygge Privatbaner, hvis man ude paa Landet og i de Smaabyer, der støder op til Privatbanerne, selv vil betale hele Beløbet. Dette forekommer mig at være et noget mærkeligt Standpunkt. Nu har man paa de Egne, hvor de nye Baner tænkes lagt, i en Aarrække betalt sine Skatter til Staten, i en Aarrække været med til at bygge baade Privatbaner og Statsbaner, og nu mener det ærede Medlem, at man paa disse Egne selv skal bygge de Privatbaner, der nu er Tale om. Lad mig med det samme sige, at vi i Udvalget endogsaa har vist os noget mere forsigtige denne Gang, end man har været ved tidligere Jernbaneløve. Naar vi igen kommer til Detailbehandlingen, antagelig paa Mandag, vil det ærede Medlem blive oplyst om, at der denne Gang — det ved det ærede Medlem ogsaa fra Udvalgsarbejdet — ikke er saa mange Jernbaner, til hvilke Statskassen yder over Halvdelen af Udgiften, som der har været paa tidligere Jernbaneløve. Det forekommer mig, at hvis man i disse Egne kan og vil rejse Halvdelen af det Beløb, der fordres til Bygning af Jernbanerne, er der nogen Grund til deri at se et Bevis for, at der er Trang til disse Jernbaner. Det ærede Medlem maa vide, at man paa Landet er fuldt saa nøjereg-